

FITXA IDENTIFICATIVA**Dades de l'Assignatura**

Codi	34486
Nom	Otorinolaringologia
Cicle	Grau
Crèdits ECTS	4.5
Curs acadèmic	2021 - 2022

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
1204 - Grau de Medicina	Facultat de Medicina i Odontologia	3	Segon quadrimestre

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
1204 - Grau de Medicina	15 - Formación clínica humana IV	Obligatòria

Coordinació

Nom	Departament
MORANT VENTURA, ANTONIO	40 - Cirurgia

RESUM

L'otorinolaringologia s'ha d'entendre com l'especialitat que estudia els fonament científics, el diagnòstic i el tractament de les malalties que afecten els òrgans explícitament citats en la seua denominació, però també s'ha de considerar com la que s'ocupa de les malalties del coll, la cara i la base del crani, així com dels aspectes referents a la cirurgia reconstructiva d'aquestes regions, especialment pel que fa a la patologia oncològica. Per tant, és aquesta l'especialitat quirúrgica que tracta, en conjunt, les malalties del cap i del coll, exceptuant-ne lògicament les oftalmològiques, les intravasculars i les que se situen en el sistema nerviós central i raquis. Aquestes competències de l'especialitat estan dictades per l'experiència clínica diària i confirmades per la que és denominació oficial de l'especialitat en la majoria de les societats científiques d'àmbit internacional.

Tal com acabem d'assenyalar, l'otorinolaringologia presenta el perfil general d'una disciplina quirúrgica quan s'exerceix com a especialitat hospitalària. No obstant això, també és correcte apuntar que moltes malalties otorinolaringològiques tenen una notabilíssima incidència en altres àmbits de la medicina que no tenen mètodes terapèutics quirúrgics, com és ara la medina familiar i comunitària o la pediatria. Qualsevol especialista en les matèries que acabem de citar està d'acord a assenyalar com són de freqüents en el seu camp d'actuació les amigdalitis, l'otitis aguda, les laringitis o les rinitis al·lèrgiques, per posar-ne només alguns exemples.

CONEIXEMENTS PREVIS

Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

Coneixement de les assignatures prèvies del programa del grau en Medicina.

COMPETÈNCIES

1204 - Grau de Medicina

- Obtenir i elaborar una història clínica que continga tota la informació rellevant.
- Realitzar un examen físic i una valoració mental.
- Tenir capacitat per a elaborar un judici diagnòstic inicial i establir una estratègia diagnòstica raonada.
- Establir el diagnòstic, pronòstic i tractament, aplicant els principis basats en la millor informació possible i en condicions de seguretat clínica.
- Indicar la terapèutica més adequada dels processos aguts i crònics més prevalents, així com de les malalts en fase terminal.
- Plantejar i proposar les mesures preventives adequades a cada situació clínica.
- Adquirir experiència clínica adequada en institucions hospitalàries, centres de salut o altres institucions sanitàries, sota supervisió, així com coneixements bàsics de gestió clínica centrada en el pacient i utilització adequada de proves, medicaments i altres recursos del sistema sanitari.
- Conèixer, valorar críticament i saber utilitzar les fonts d'informació clínica i biomèdica per a obtenir, organitzar, interpretar i comunicar la informació científica i sanitària.
- Saber utilitzar les tecnologies de la informació i la comunicació en les activitats clíniques, terapèutiques, preventives i d'investigació.
- Comprendre la importància i les limitacions del pensament científic en l'estudi, la prevenció i el maneig de les malalties.
- Organitzar i planificar adequadament la càrrega de treball i el temps en les activitats professionals.
- Capacitat per treballar en equip i mper relacionar-se amb altres persones del mateix o distint àmbit professional.
- Capacitat de crítica i autocrítica.
- Capacitat per comunicar-se amb collectius professionals daltres àrees.
- Reconeixement de la diversitat i multiculturalitat.

- Considerar ètica com a valor primordial en la pràctica professional.
- Tener capacitat de treballar en un context internacional.
- Reconèixer, diagnosticar i orientar el maneig de les patologies principals d'orella, nas i gola.
- Reconèixer, diagnosticar i orientar el maneig de les patologies infeccioses principals en els diferents òrgans i aparells.
- Saber fer una anamnesi completa, centrada en el pacient i orientada a les diverses patologies, i interpretar-ne el significat.
- Saber fer una exploració física per aparells i sistemes, així com una exploració psicopatològica, i interpretar-ne el significat.

RESULTATS DE L'APRENTATGE

En acabar aquesta assignatura, l'estudiant ha de ser capaç de:

1. Conèixer l'anatomia, la fisiologia i la patologia de les àrees de l'otologia, la rinologia, faringologia i la laringologia de les regions cefàlica i cervical.
2. Reconèixer-ne la patologia i realitzar-ne diagnòstics i diagnòstics diferencials.
3. Saber posar en pràctica les habilitats bàsiques per realitzar una exploració de l'orella i orofaríngia.
4. Conèixer les tècniques bàsiques d'exploració de rinologia i laringologia, i les tècniques avançades en otologia.
5. Conèixer les tècniques de diagnòstic audiològic.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. UNITATS TEMÀTIQUES TEÒRIQUES (temes de l'1 al 13)

1. Cossos estranys de faringe. Roncopaties.
2. Patologia inflamatòria de la faringe: faringitis aguda, faringitis crònica. Adenoïditis. Amigdalitis aguda. Amigdalitis crònica. Complicacions. Tractament.
3. Tumors benignes i malignes de la faringe.
4. Malformacions de la laringe. Cossos estranys laringis. Traumatismes i estenosis laringis. Intubació i traqueotomia.
5. Patologia inflamatòria de la laringe: laringitis agudes, laringitis cròniques, lesions precanceroses de la laringe.
6. Patologia funcional de la laringe. Paràlisi laríngia; Lesions funcionals. Patologia de les glàndules salivessis.

7. Tumors benignes de la laringe. Tumors malignes. Càncer de laringe: clínica i tractament quirúrgic.
8. Malformacions de l'orella. Traumatismes de l'orella. Patologia inflamatòria de l'orella externa. Taps de cerumen. Cossos estranys de l'orella.
9. Patologia inflamatòria de l'orella mitjana. Otitis mitjana aguda. Otitis mitjanes cròniques: otitis mitjana secretòria.
10. Otitis mitjana crònica amb perforació central. Otitis mitjana crònica amb perforació marginal (colesteatoma). Complicacions de les otitis.
11. Hipoacúsies: hipoacúsia de transmissió, hipoacúsia neurosensorial. Tipus i característiques clíniques.
12. Vertigen: concepte i classificació. Vertigen perifèric: vertigen postural paroxíctic benigne, malaltia de Menière, laberinitis. Vertigen central.
13. Paràlisi facial. Etiologia, diagnòstic i tractament. Tumors de l'orella externa i mitjana.

2. UNITATS TEMÀTIQUES TEÒRIQUES (temes del 14 al 17)

14. Malformacions congènites del nas i de les fosses nasals. Traumatismes del nas i de les fosses nasals. Desviacions septopiramidals. Epistaxi. Hematoma i abscessos del septe nasal. Cossos estranys.
15. Rinitis: rinitis aguda, rinitis al·lèrgica, rinitis crònica, rinitis vasomotora i ozena.
16. Patologia general de la sinusitis. Diagnòstic. Tractament.
17. Tumors de les fosses nasals i sins paranasals.

3. UNITATS TEMÀTIQUES PRÀCTIQUES

SEMINARI

1. Exploració auditiva.
2. Diagnòstic diferencial del pacient vertiginós.
3. Diagnòstic diferencial de les disfonies.
4. Diagnòstic diferencial de les tumoracions cervicals.
5. Diagnòstic diferencial de la insuficiència nasal.

CASOS CLÍNICS

1. Cas clínic de patologia laríngia (I).
2. Caso clínic de patologia nasosinusal.
3. Cas clínic de patologia otològica (I).
4. Cas clínic de patologia otològica (II).
5. Cas clínic de patologia faríngia (I).

6. Cas clínic de patologia faríngia (II).

PRÀCTIQUES CLÍNiques

Les pràctiques se centren en l'assistència a consultes externes per conèixer la patologia i els mètodes de diagnòstic, així com les tècniques aplicades.

Assistència voluntària a guàrdies hospitalàries: aprenentatge de la patologia d'urgències i de la mecànica d'actuació davant una urgència.

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Seminaris	24,00	100
Classes de teoria	19,00	100
Pràctiques clíniques	13,02	100
Estudi i treball autònom	20,00	0
Preparació d'activitats d'avaluació	20,00	0
Preparació de classes de teoria	3,00	0
Preparació de classes pràctiques i de problemes	3,00	0
Resolució de casos pràctics	10,25	0
TOTAL	112,27	

METODOLOGIA DOCENT

- Classes teòriques (17 unitats temàtiques). Els continguts teòrics de les diferents parts de l'otorinolaringologia s'imparteixen agrupant les classes per patologies. Les classes són presencials i tenen el suport de mitjans audiovisuals adaptats al tema.

- Classes de pràctiques de seminari (5 unitats temàtiques). Sessions pràctiques a grups més reduïts, basades en aspectes diagnòstics, exploratoris i clínics de les patologies més freqüents. Es desenvolupen a partir dels símptomes per ascendir, de manera interactiva, en el procés de diagnòstic i presa de decisions terapèutiques, si s'escau.

-Classes de pràctiques de casos clínics (7 unitats temàtiques). Són classes presencials de grups reduïts en les qual, a través de l'exposició i la discussió de casos clínics, es coneix com aplicar de manera pràctica els coneixements adquirits.

- Tutories. Es realitzen individualment de manera presencial o en línia sobre aspectes específics que requerisca l'alumne.

AVALUACIÓ

Avaluació teòrica: 50% de la qualificació final. Es fa mitjançant una prova escrita que versa sobre els continguts del programa i que té com a objectiu avaluar l'adquisició de coneixements. El contingut de la prova és el mateix per a tots els grups d'una mateixa assignatura i es basa en preguntes tipus test amb resposta múltiple amb 5 opcions de les quals només una és vertadera, sobre els continguts teòrics. Per cada tres preguntes mal contestades es restarà una encertada.

És necessari aprovar teoria i pràctica per separat. Per a aprovar l'assignatura és indispensable obtenir un 5 en l'examen teòric tipus test.

Avaluació pràctica: 50% de la qualificació final. Es fa mitjançant l'avaluació contínua i el control d'assistència i participació en les diferents activitats, i la realització d'una prova. Aquesta prova avalua l'adquisició de les habilitats relacionades amb les competències generals i específiques en l'àmbit de l'otorinolaringologia.

La asistencia a prácticas es obligatoria. La no asistencia injustificada a más de un 20% de las mismas, supondrá la imposibilidad de aprobar la asignatura.

REFERÈNCIES

Bàsiques

- Jorge Bastera Alegría: Otorrinolaringología y patología cervico-facial. Ed. Masson SA, 2004. Barcelona.
- Constantino Morera Pérez y Jaime Marco Algarra: Lecciones de Otorrinolaringología aplicada. 2ª edición, Glosa SL, Barcelona, 2006
- REFERENCIAS ESPECIALIZADAS
- Enciclopedia Medico-Chirurgicale. Oto-Rhino-Laringologie. 6 tomos. Editorial Elsevier. Tratado de ORL actualizable y actualizado. Accesible en la red desde la Universidad.
- Bibliografía en la red: eMedicine Specialties > Otolaryngology and Facial Plastic Surgery

ADDENDA COVID-19

Aquesta addenda només s'activarà si la situació sanitària ho requereix i previ acord del Consell de Govern

Siguiendo las recomendaciones del Ministerio, la Consellería y el Rectorado de nuestra Universidad, para el período de la "nueva normalidad", la organización de la docencia para el primer cuatrimestre del curso 2021-22, seguirá un modelo híbrido, donde tanto la docencia teórica como práctica se ajustará a los horarios aprobados por la CAT pero siguiendo un modelo de Presencialidad / No presencialidad en la medida en que las circunstancias sanitarias y la normativa lo permitan y teniendo en cuenta el aforo de las aulas y laboratorios docentes. Se procurará la máxima presencialidad posible y la modalidad no presencial se podrá realizar mediante videoconferencia cuando el número de estudiantes supere el

coeficiente de ocupación requerido por las medidas sanitarias. De manera rotatoria y equilibrada los estudiantes que no puedan entrar en las aulas por las limitaciones de aforo asistirán a las clases de manera no presencial mediante la transmisión de las mismas de manera síncrona/asíncrona via “on line”.

1. Contenidos

Se mantienen los contenidos inicialmente recogidos en la guía docente.

2. Volumen de trabajo y planificación temporal de la docencia

Seminarios (los grupos que no han recibido los seminarios dispondrán de ellos en el aula virtual) Clases de teoría (finalizadas en todos los grupos) Estudio y trabajo autónomo Resolución de casos prácticos (los grupos que no han recibido los seminarios dispondrán de ellos en el aula virtual)

3. Metodología docente

Se dispone en el aula virtual de:

Clases teóricas con Power Point (en todos los grupos se han impartido todas las clases).

Seminarios con Power point. Ejemplos de casos clínicos con Power Point.

Tutorías on-line

Teniendo en cuenta la imposibilidad de completar las prácticas por parte de un importante grupo del alumnado, se solicita a todos la presentación de un breve caso clínico entregado a modo de trabajo. Deberá ocupar un máximo de dos páginas redactadas en Times New Roman (12), y tener los siguientes apartados: sintomatología, exploraciones clínicas y complementarias, diagnóstico diferencial y tratamiento.

4. Evaluación

Evaluación teórica: 80% de calificación final. Se realizará mediante un examen escrito tipo test de 25 preguntas con 5 opciones cada una. Cada tres fallos se restará una acertada. Queda excluido del temario el contenido de los seminarios y los casos clínicos.

Evaluación práctica: 20% de la calificación final. Se tendrá en cuenta la evaluación continuada: asistencia

a clase, la participación en la misma y la elaboración del caso clínico.

5. Bibliografía

REFERENCIAS BÁSICAS - Jorge Basterra Alegría: Otorrinolaringología y patología cervico-facial. Ed. Masson SA, 2004. Barcelona. - Constantino Morera Pérez y Jaime Marco Algarra: Lecciones de Otorrinolaringología aplicada. 2ª edición, Glosa SL, Barcelona, 2006 –

REFERENCIAS ESPECIALIZADAS - Enciclopedia Medico-Chirurgicale. Oto-Rhino-Laringologie. 6 tomos. Editorial Elsevier. Tratado de ORL actualizable y actualizado. Accesible en la red desde la Universidad. 34486 Otorrinolaringología 5 - Bibliografía en la red: eMedicine Specialties > Otolaryngology and Facial Plastic Surgery- Otorhinolaryngology Head and Neck Surgery. Anniko M, Bernal M, Bonkowsky et al. Ed Springer. ISBN 978-3-540-42940-1